

בית משפט השלום בחיפה

תא"מ 40221-12-18 ואח' נ' ואח' ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט אורי גולדקורן

התובעות

1. ת.ז. XXXXXXXX,
 2. בע"מ, ח.פ. XXXXXXXX
- שניהם ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עצמון

נגד

הנתבעים

1. ת.ז. XXXXXXXX,
 2. בע"מ, ח.צ. XXXXXXXX
- שניהם ע"י ב"כ עו"ד XXXXXXXX

ובעניין

התובעת שכנגד

1. בע"מ, ח.צ. XXXXXXXX
2. ע"י ב"כ עו"ד XXXXXXXX

נגד

הנתבעות שכנגד

1. בע"מ, ח.פ. XXXXXXXX
 2. בע"מ, ח.צ. XXXXXXXX
- שתיהן ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עצמון

פסק דין

1. ביום 1.7.2018 התרחשה תאונת דרכים בשדרות מוריה בחיפה, בה התנגשו זה בזה ג'יפ מסוג וולבו, בו נהגה התובעת מס' 1 (להלן: מונה או נהגת הג'יפ), ורכב פרטי מסוג אאודי, בו נהג נתבע מס' 1 (להלן: עברי או נהג האאודי). כתוצאה מהתאונה התהפך האאודי על אי תנועה, ושני כלי הרכב ניזוקו. מכאן התביעות ההדדיות. נהגת הג'יפ ומבטחתו הגישו תביעה בסך 57,741 ₪ נגד נהג האאודי

ומבטחתו, ואילו מבטחת האאודי הגישה תביעה שכנגד בסך 150,122 ₪ נגד בעלת הג'יפ ומבטחתו. עיקרה של המחלוקת נסב על האחריות לתאונה.

הגרסאות המנוגדות

2. בכתב התביעה נטען כי כאשר נהגת הג'יפ נסעה בנתיב השמאלי בנסיעה איטית, על מנת לחפש חנייה, לאחר שהיא אותתה ימינה ווידאה שהנתיב הימני הינו פנוי, החלה לסטות ימינה, וכאשר התיישרה - הגיח מאחוריה בקהירות מופרות האאודי ופגע בצידו האחורי השמאלי של הג'יפ. עוד נטען כי מעוצמת הפגיעה, סטה האאודי והתהפך על אי תנועה בצד שמאל.

3. בכתב התביעה שכנגד נטען כי בעת שהאאודי נסע בנתיב השמאלי, סטה הג'יפ לנתיב נסיעתו של האאודי, ובמטרה למנוע את ההתנגשות סובב נהג האאודי את ההגה שמאלה, פגע במדרכה והתהפך.

הראיות שבכתב

4. לזירת התאונה הגיע רס"ב איהאב חוסייסי, אשר כתב בדו"ח פעולה 90010224:

"נהגת רכב הוולוו ... מסרה כי נסעה מכיוון צומת צפרירים כרמליה לכיוון כיכר ספר בנתיב הימני מתוך 2 נסעה לאט, ולפתע הבחינה ברכב אודי לבן שנסע מאוד מהר (ציתות הוא טס לכיוון שלי) דברי הנהגת מגיע מאחוריה ופגע בי בצד שמאל ועלה על אי התנועה והתהפך ... נהג האודי נהג חדש צעיר בן 18 מסר כי ישב באמבולנס, אביו לידו סירב שתשאל כי הנהג בטענה כי הוא חייב פינוי לבית חולים למרות שהנהג על פי מד"א פצוע קל מאוד סריטוט לדבריהם. ... הנהג של האודי מסר כי רכב הוולוו פגע בו בצד ימין והוא עלה על אי תנועה והתהפך."

5. בוחן התנועה המשטרתי, רס"ר זייד דראושה, הגיע אף הוא לזירת. בדו"ח פעולה בוחן הוא כתב:

"הגעתי לזירת התאונה ... בסיום הטיפול שוחחתי עם בעלה הנהגת מוניקה שנכח עימה בזירת התאונה ותיאמתי עימם שיגיעו מחר בשעות הבוקר לחקירה בבוחני חיפה, בתום סיום הטיפול בתאונה ניגשתי לבית החולים כרמל ופגשתי

שם את הנהג [REDACTED] ... והנוסע ע' ... אשר שניהם פצועים קשה ונמצאים במחלקה בדיקות במיון בכרמל ... ומסרתי למעורבים בנוכחות הורים שיגיעו אלי מחר בשעה 10:00 לערך לחקירה ... עורך דין ... מסר כי בנו (ע' - א"ג) בן 16 שנה והינו קטין .. בזירת התאונה לא אותר עד ראייה או מצלמת אבטחה שכיסתה את זירת התאונה".

ב"דו"ח בוחן תנועה על תאונת דרכים" כתב הבוחן דראושה:

"מסקנות:

1. רכב א' (אאודי - א"ג) נסע בחיפה במוריה מכיוון צפון לדרום בשלב בנתיב השמאלי.
2. רכב ב' (ג'יפ - א"ג) ... נסע בחיפה רחוב מוריה מצפון לדרום בנתיב הימני.
3. מגע בין פינה קדמית ימנית של רכב א' האודי לבין מגע עם פינה אחורית שמאלית עם רכב ב' הוולוו ולאחר מכן רכב א' האודי סוטה לשמאל פוגע באבן השפה של המפרדת בשל מגע של הגאנט הקדמי השמאלי של האודי ואז האודי מתהפך על הגג.
4. ישנן טענות הדדיות של נהג א ונהגת ב בין סטית הרכב ואז גרימת התאונה.
5. לא נמצא סימן או חריצה שניתן לקבוע איזה מכלי הרכב סטה ימין או שמאל ביחס למקומם בכביש.
6. הראות שדה הראייה מצב הכביש ותקינות הרכבים אינם הגורם לתאונה.
7. הגורם לתאונה הינו הגורם האנושי בלבד".

6. ביום 2.7.2018 מסרה מונה הודעה במשטרה, בה אמרה:

"... ונסענו מכיוון צפון לדרום בנתיב הימני ... וכי רציתי למצוא חניה בקרבת מרפאת השיניים במוריה 78 ולפתע כאשר אני עוד לא הגעתי למספר 78 במרחק של כ-100 לערך הגיע מאחורי בנתיב הימני רכב לבן שדהר מאחורי במהירות גבוהה מאוד ואני זהיתי את זה במראה האמצעית של הרכב שלי כאשר אני מזהה אותו מתקרב במהירות ומטורפת לכיוון שלי ואז אותו רכב לפתע סוטה לשמאל ופוגע ברכב שלי בחלקו האחורי השמאלי ואותו רכב סוטה לשמאל לאחר שפגע בי ואז מתהפך ועף באוויר ונעצר על הגג על אי התנועה .. כל התאונה ארעה בזמן שאני נמצאת

בנתיב הימני מבין 2 נתיבים ... אני הייתי בנתיב נסיעתי הנתיב הימני ואני שמרתי על נסיעה בנתיב הימני ונסיעה איטית ..".

ובהודעה נוספת במשטרה, ביום 29.8.2018, אמרה מונה:

"יש מקומות חנייה מימין אך ראיתי שהן מלאות ולכן נסעתי באיטות יותר כדי לאתר חניה מימין ואז אירעה התאונה. אני רוצה לציין שהאיתות ימינה פעל ברגע שהתכוונתי לחנות מימין".

7. בטופס ההודעה על התאונה שנעשה אצל סוכנות הביטוח של מונה, אותו מילאה ביום 8.7.2018, נכתבה הגרסה הבאה:

"נסעתי בנתיב השמאלי מתוך שני נתיבים כאשר הכביש הינו דו סיטרי. נסעתי לאיטי בשמאלי ואז אותתי ובחנתי במראות כי הנתיב הימני פנוי התחלתי סטייה לימין, התיישרתי בימין, שבריר של שנייה הרמתי עיניים לכיוון המראה וראיתי רכב שואט במהירות מטורפת לכיווני, בשנייה האחרונה כשהבחין כי ניסה לשבור שמאלה פגע בחלקו השמאלי והתהפך על אי תנועה".

8. עברי, נהג האאודי, מסר ביום 4.7.2018 הודעה במשטרה, בה אמר:

"... מכיוון כללי כרמליה לכיוון כללי דניה, אני תוך כדי נהיגה במהירות 30 קמ"ש פחות או יותר, אני הגעתי לרמזור בכרמליה לפנייה מצד ימין לכיוון דניה, מאחר והפניה שם היא בעייתית לפנות ימינה לנתיב הימני ונכנסתי לנתיב השמאלי, המשכתי בנסיעה רגילה לא משהו מיוחד בנתיב השמאלי באותה מהירות של 30 קמ"ש פחות או יותר, פתאום תוך כדי הנסיעה אני רואה גיפ מהנתיב הימני סוטה שמאלה מנסה להיכנס לי לנתיב נבהלתי ניסיתי ישר לבלום בלימה מידית אבל לא הספקתי לבלום או שתוך כדי הבלימה לקחתי שמאלה כדי לברוח מהוולבו ומאז אני לא יודע מה התרחש אני רק יודע שמצאתי את עצמי עם הרכב הפוך על הגג .. ניסיתי לבלום תוך שאני מנסה גם לברוח שמאלה".

9. בטופס "הודעה ראשונית על תאונת דרכים" של מבטחת האאודי לא תוארה גרסת נהג האאודי באשר לנסיבות התאונה. בחקירה הנגדית של עברי התברר כי לא היו לו יד או רגל במילוי טופס זה.

10. הנער ע', שישב ליד עברי באאודי בעת שהתרחשה התאונה, מסר הודעה במשטרה ביום 6.9.2018 (בחלוף חודשיים ממועד התאונה):

"... נסענו בחיפה רחוב שדרות מוריה נסענו לכיוון דניה כללי הינו בעליה בשדרות מוריה נסענו בכביש 2 נתיבים לאותו כיוון הנסיעה ואני לא זוכר באיזה נתיב היינו ואני התעסקתי עם הטלפון שלי ואני לא ראיתי כלום מהתאונה שמעתי רעש ואז עזבתי את הטלפון שלי ואז התעוררתי כשאני הפוך על הגג ואני לא זוכר כלום מקרות התאונה..."

עדוטה של נהגת הג'יפ

11. בחקירה הנגדית נשאלה מונה כיצד גרסתה בהודעתה לסוכנות הביטוח, על הימצאותה בנתיב השמאלי ומעבר לנתיב הימני, עולה בקנה אחד עם גרסתה במשטרה, בה לא נזכר המעבר מהנתיב השמאלי לנתיב הימני. היא השיבה:

"הייתי בנתיב השמאלי. לאחר מכן כשהכביש היה פנוי, הרבה לפני התאונה, האטתי על מנת לעבור נתיב. הסתכלתי במראות, הכביש היה פנוי, שני הנתיבים היו פנויים, ולכן פניתי לאט לנתיב הימני."

"כשהתיישרתי ונסעתי ממש בתוך הנתיב הימני, רק אז הרכב הלבן שעט לעברי והוא היה מאחורי בנתיב הימני."

"עמדה שם כנראה משאית, אותתי, פניתי שמאלה, הרבה לפני התאונה, ואז הסתכלתי במראות הצדדיות ובמראה המרכזית, ראיתי שהנתיבים פנויים, והתחלתי לפנות לימין ... התיישרתי לנתיב הימני, נסעתי לאט בנתיב הימני, חיפשתי חניה לצד הדרך, בצד ימין, היכן שנמצאת המרפאה ורק אז ראיתי את האאודי הלבנה פשוט שועטת עליי."

"אני ראיתי ששני הנתיבים פנויים והמשכתי גם לנסוע, התרחקתי מהמשאית הזאת לא התעכבתי ליד המשאית ולא פניתי מיד אחריה. נסעתי עוד מעט בנתיב השמאלי ואז התיישרתי לנתיב הימני."

בא-כוח הנתבעות טען בסיכומיו בעל פה כי נהגת הג'יפ "העידה שהמרחק בינה לבין המשאית, לאחר שהתיישרה ימינה, היה כשלושה עד חמישה רכבים". אולם עיון בתמלול ישיבת ההוכחות מראה שלא כך העידה מונה בחקירתה הנגדית.

"שאלה: כשאת חוזרת ימינה כששני הנתיבים פתוחים, מה היה המרחק שלך מהמשאית, שאת עוקפת אותה לכאורה?
תשובה: לא יודעת להעריך.
שאלה: 2 רכבים? 3 רכבים? 5 רכבים?
תשובה: לא זוכרת, לא יודעת להעריך.
שאלה: לא יודעת להעריך. אבל את חוזרת ימינה לנתיב הימני ויש משאית עכשיו מאחוריך. זו שעומדת ליד אום-כול-תום. נכון?
תשובה: כבר לא ראיתי אותה במראה אני ראיתי ששני הנתיבים פנויים והמשכתי גם לנסוע. התרחקתי מהמשאית הזאת".

בוחן תנועה מטעם התובעות

12. מטעם התובעות הוגשה חוות דעת של רפי וולמרק, שהיה בוחן תנועה וחוקר תאונות דרכים במשטרה וכיום עוסק בייעוץ בתחום זה. עיקרי מסקנותיו היו כדלקמן:
- * עוצמת הפגיעות בג'יפ תואמת את גרסת מונה לגבי נהיגה של האאודי במהירות גבוהה;
 - * גרסת נהג האאודי על סטיית הג'יפ לעברו אינה תואמת את כיווני הנזקים בכל רכב;
 - * התהפכות האאודי מחזקת את גרסת מונה, לגבי נהיגתו במהירות גבוהה.
 - * ממצאי הנזקים בכלי הרכב שוללים את האפשרות שנהגת הג'יפ סטתה מנתיבה.

13. בחקירתו הנגדית הודה וולמרק כי בעת עריכת חוות דעתו לא עמד לעיניו תיק המשטרה הנוגע לתאונה. הוא הסביר כי הפרשי המהירויות שבין הג'יפ והאאודי הם שגרמו לאאודי להתהפך, ודחה את האפשרות שהאאודי נסע במהירות של 30 קמ"ש. עוד אמר:

"אם אנחנו מסתכלים על הסקיצה של הבוחן, יש לך כמעט 27 מטר שהאאודי על הגג 27 מטר על גג ברכב זה נהיגה מטורפת. אני יכול לעשות לך הישוב של מקדם חיכוך על הגג שתבין מה המשמעות, לאיזה מהירות אתה מגיע".

ובהתייחסו להיעדר סימני בלימה של האאודי (כפי שצוין בדו"ח הבוחן) אמר

המומחה:

"לא יהיו סימני בלימה ... זה רכבים ABC, ABC לא משאיר סימני בלימה, אלא אם כן אתה בכביש בינעירוני ואתה במהירות מעל 90 קמ"ש תמצא סימני בלימה ואז מקוטעים. בתוך העיר לא תמצא סימני בלימה ... רק במדרכה יש לך סימנים ראשונים שהאאודי התהפך".

ובחקירה החוזרת אמר:

"הטענה (של נהג האאודי - א"ג) שהוולבו סטה שמאלה לנתיב השמאלי לא מתיישבים עם הממצאים. הממצאים לא מראים על סטייה של הוולבו. מראים בדיוק את הפגיעה שהוולבו ישב בנתיב שלו".

עדותו של נהג האאודי

14. בעדותו הראשית תיאר עברי את נסיבות התאונה:

"... אז אני נכנסתי לנתיב השמאלי, כמו בדרך כלל, עם עוד חבר שהיה באוטו. פתאום הג'יפ וולבו שהיה שם חתך אותי, נכנס לתוך הנתיב".

"ראיתי אוטו נכנס לי לנתיב ... ניסיתי לבלום ולא רציתי להיתקע בו, אז ניסיתי לברוח מהאוטו, לא להיתקע, ואחרי זה משם כבר התהפכתי".

הכרעה

15. בפנינו שתי גרסאות מנוגדות. בתביעה העיקרית מוטל על התובעות להוכיח כי על פי מאזן ההסתברויות, גרסתה של נהגת הג'יפ היא המועדפת, ואילו בתביעה שכנגד מוטל על התובעת שכנגד להוכיח את עדיפות גרסתו של נהג האאודי על-פי מאזן ההסתברויות. ככל שיתברר שלא הוכחה עדיפותה של אף אחת משתי הגרסאות - תידחנה הן התביעה העיקרית והן התביעה שכנגד. לו ההכרעה השיפוטית הייתה בידיו של בוחן התנועה המשטרתי שהגיע לזירת האירוע מייד לאחר התרחשות התאונה, ייתכן וזו הייתה התוצאה. בדו"ח הפעולה הוא כתב שמצא את עברי ואת ע' חברו בבית החולים כשהם פצועים קשה. זו קביעה לא נכונה, שנכתבה ככל הנראה בשוגג, אולם היא מדגימה את הסיכון שבהסתמכות בלעדית על מילה כתובה זו או אחרת, כבואנו להכריע בשאלת האחריות. מסקנות 1-2 של בוחן התנועה, לפיהן הג'יפ נסע בנתיב

הימני והאאודי נסע בנתיב השמאלי, אינן מבטאות בהכרח את מצב הדברים ברגע התרחשות התאונה. במסקנה מס' 4 כתב הבוחן: "ישנן טענות הדדיות של נהג א ונהגת ב בין סטית הרכב ואז גרימת התאונה", אולם לא כתב מהי מסקנתו, למעט הממצא הלא-מפתיע ש"הגורם לתאונה הינו הגורם האנושי בלבד". לאור הממצאים הדלים בדר"ח הבוחן המשטרתי, אין לומר כי אי-היכרות המומחה וולמרק, מטעם התובעות, את הדר"ח הזה בטרם ניתנה חוות דעתו מפחיתה ממשקלה.

אולם מכלול הראיות שהונחו בפניי מאפשר לקבוע כי ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט האזרחי הוכחה עדיפותה של גרסת נהגת הג'יפ על פני גרסת נהג האאודי.

16. אינני מקבל את עדותו של עברי, לפיה הוא נהג במהירות רגילה. אני מקבל את עדותו של וולמרק, המומחה מטעם התובעות, שהסביר כי עצם ההתהפכות של האאודי בעקבות ההתנגשות בג'יפ והחלקתו על גבו למרחק של 27 מטרים, מצביעים על נסיעה במהירות גבוהה. מסקנה זו תואמת את עדותה של מונה, לפיה היא ראתה במראה את האאודי "שועט" לעברה. לו היה האאודי (שהיה רכב חדש, על-פי עדותו של עברי) נוסע במהירות המותרת (50 קמ"ש) ופוגע בג'יפ, שנסע באיטיות בחיפוש אחר מקום חניה, הוא לא היה מתהפך וממשיך להתליק בכביש על גבו למרחק של 27 מטרים.

עברי עמד על גרסתו, לפיה הוא נסע כל העת בנתיב השמאלי (למרות שנהיגה נכונה בפנייה לצד ימין משכונת כרמליה לשדרות מוריה מחייבת היצמדות לנתיב הימני), וגרס כי הג'יפ הוא שסטה לתוך נתיבו. בא-כוח הנתבעים ביקש לחזק גרסה זו, כאשר טען כי אין היתכנות לגרסתה של מונה, מאחר ולאחר שהיא עקפה משאית ושבה לנתיב הימני - לא היה נהג האאודי להימצא במהירות גבוהה בנתיב הימני, במצב בו המרחק בין הג'יפ למשאית היה מרחק של 2-5 מכוניות בלבד. כמצוטט לעיל, לא כך העידה מונה. היא הדגישה כי היא המשיכה בנסיעה בנתיב הימני וכבר כבר לא ראתה במראה את המשאית. עוד הוא ניסה לטעון כי ייתכן שהג'יפ, שביקש לחנות, סטה לנתיב השמאלי על מנת לאפשר כניסה נוחה לחניה. לגרסה זו אין תימוכין בעדויות, מה עוד שהחניות - על-פי השרטוט של הבוחן המשטרתי - הינן אלכסוניות, והכניסה אליהן קלה ואינה מצריכה תימרון לעבר הנתיב השמאלי. אינני מקבל את הטעון כי לאור קבלת גרסתה של נהגת הג'יפ מצופה לראות פגיעה בכל חלקו האחורי ולא רק בצידו השמאלי-אחורי. עברי הוא שסיפק הסבר לפגיעה בצד השמאלי-אחורי של הג'יפ

ולא בכל חזיתו האחורית. הוא העיד כי כאשר נבהל הוא הסיט את ההגה של האודי לצד שמאל, ובכך מנע למעשה התנגשות חזיתית בין שני כלי הרכב.

אי-זימונו של ע', שישב לצידו של עברי בעת התרחשות התאונה, פועלת לחובת הנתבעים. מתיק המשטרה עולה כי אביו, עורך-דין בעיסוקו, הגיע לזירת התאונה והסביר כי ע' הינו בן 16. רק כעבור חודשיים הגיע ע' למשטרה ומסר גרסה שעיקרה - "אני לא יודע כלום". בין השאר הוא אמר: "אני לא זוכר באיזה נתיב היינו". אינני מקבל את הסברו של בא-כוח הנתבעים בדבר חוסר-הטעם שבזימונו לבית המשפט. ע' היה עד לתאונה, ולא היה מקום למנוע מבא-כוח התובעים לחוקרו כחקירה נגדית, על מנת לעמוד על נכונות גרסתו של עברי ועל אמינותו, ועל הנסיבות של התעסקותו של ע' במכשיר הטלפון במהלך הנסיעה.

לאור הסברו של מומחה התובעות לגבי אי-הימצאותם בזירת התאונה של סימני בלימה או סטייה של כלי הרכב, המסקנה בנוגע למהירות הגבוהה בה נסע האודי, אי-התייצבות עד חשוב של הנתבעים והיעדר חללים או פערס בעדותה של מונה, החלטתי להעדיף את גרסתה על פני זו של עברי. אשר על כן, הנני קובע כי האחריות לתאונה רובצת על נהג האודי.

התוצאה

17. לאור מסקנתי בעניין האחריות לתאונה, ומשזנח בא-כוח הנתבעים בסיכומיו בעל פה את הטענות בנוגע לגובה הנזק, הנני מקבל את התביעה העיקרית ודוחה את התביעה שכנגד.

הנני מחייב את הנתבעת מס' 2 לשלם לתובעות את הסכומים הבאים:

- (1) ₪ 57,741 בצירוף הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק החל ממועד הגשת התביעה, 18.12.2018, ועד לתשלום המלא בפועל;
- (2) אגרת תביעה בצירוף הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק החל ממועד הגשת התביעה ועד לתשלום המלא בפועל;
- (3) שכר טרחת עורך-דין (בגין התביעה העיקרית והתביעה שכנגד) בסך כולל של ₪ 12,000 בצירוף בצירוף הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק החל מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

ניתן היום, כ"ט טבת תש"פ, 26 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן

אורי גולדקורן 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה